

Штета од пожара

На основу извештаја о настанку, току и гашењу пожара који су достављени Министарству заштите животне средине прерачуната је укупна штета од пожара у националним парковима и заштићени подручјима на укупној површини од око 3177,66 хектара и за пошумљавање опожарених подручја издвојено је 46.5 милиона динара.

Овим пожарима је повећан степен угрожености природних вредности и станишта врста као природних реткости у националним парковима и заштићеним природним добрима. Ради санирања ових штета, било је неопходно у потпуности сагледати последице пожара на природне вредности националних паркова и осталих заштићених добара, ради утврђивања врсте, обима и поступка санације пожаришта и ревитализације подручја, као вредне еколошке целине. Формирана је одговарајућа Комисија надлежних министарстава и Завода за заштиту природе Србије, која је сагледала и анализирала стање природних вредности. Такође је закључено да управљачи заштићених природних добара морају појачати мере чуварског надзора ради непрекидног праћења и контроле територија за које су задужени и овлашћени, јер ће се на тај начин успешније спроводиле мере заштите природних вредности, ретких и угрожених биљних и животињских врста и свих природних ресурса.

Као најочуванији и најдрагоценији објекти заштите природе и значајни центри биолошке разноврсности, национални паркови и друга заштићена природна добра-специјални резервати природе на територији Републике Србије стављени су под заштиту државе. Национални паркови и друга заштићена природна у Републици Србији по дефиницији закона суштински представљају подручја која по својим еколошким, биогеографским и другим карактеристикама представљају природне целине од изузетног значаја са екосистемима и пределима посебних вредности у погледу изворности, разноврсности вегетације, флоре и фауне, репрезентативне геоморфолошке, геолошке, хидролошке и других појава и процеса, културно-историјске вредности и антропофеномена насталих у интеракцији човека и природе.

Национални парк "Ђердап"

У "Националном парку Ђердап" у току јула месеца забележено је 17 шумских пожара на укупној површини од 591,82 хектара која је под шумским екосистемом. Штета која се процењује је око 14 255 712,00 динара. "Ђердап" је за национални парк проглашен 1983. године, а простире се на површини од 63 600 хектара. Овај национални парк обухвата Ђердапску клисуру између Голупца и Караташа, а представља станиште преко 50 биљних заједница, 1100 биљних врста, преко 150 врста птица и других врста дивље фауне. Ово подручје је посебно значајно јер је и ризница културно-историјских вредности, као што су археолошко налазиште Лепенски вир, стара Голубачка тврђава, Трајанова табла из периода Римског царства и друге.

Национални парк " Шар планина"

У "Националном парку Шар планина" пожаром је обухваћена површина од 124 хектара - 8 хектара чисте муникове састојине, старости 50 година, 7-8 хектара састојине јеле-смрче, букве, старости 25-30 година, 28 хектара чиста муникова састојина старости 50 година. "Национални парк Шар планина" проглашен је 1993. године. Привремено подручје Националног парка Шар планина захвата површину од око 39.000 хектара и обухвата велики део Шар планине, смештене на крајњем југозападу Србије уз саму границу са Македонијом. Укупна површина анализираних шума и шумског земљишта на подручју Националног парка Шар планина износи 9.678,30 хектара. Од ове површине шумским заједницама обрасло је 87,28 одсто. Од 3.562 биљне врсте регистроване у флори читаве Србије, на Шари егзистира око 2.000 врста. Она је и центар ендемизма, од 287 балканских ендемита, колико их је регистровано у флори Србије, на овом масиву живи око 150, што још увек није коначна цифра.

Национални парк "Тара"

У "Национални парк Тара" у периоду од 24.07-26.07. 2007. године страдало је око 4,50 хектара ливада и шума углавном у приватном власништву и око 19 ари државних шума. Процењена штета износи око 22 000,00 динара.

Национални парк "Фрушка Гора"

"Национални парк Фрушка гора" укупна површина 4,07 хектара, укупна процењена директна штета износи 459 787,31 динара.

Према првим проценама на подручју заштићених природних добара о којима се стара Јавно предузеће "Србијашуме", штете су следеће:

Парк природе "Стара планина"

У државном власништву 952,48 хектара и приватном власништву 50 хектара. "Стара Планина" је за парк природе проглашена 1997. г. Простире се на 142 219,64 хектара. Под шумом је 52 414 хектара, а од тога 34 000 хектара шуме власништво државе Србије. У овом парку природе расте 1900 врста биљака, а велики број њих су балкански ендемити (биљке које расту само на Балканском полуострву). Своје станиште на "Старој Планини" је нашло 203 врсте птица, 30 врста сисара и 116 врсти дневних лептира.

Парк природе "Сићевачка клисура"

У парк природе "Сићевачка клисура" опожарено је 85 хектара шикара и шибљака, а у подручју Ртањ које је предложено за заштиту, опожарено је 869 хектара од тога 63 хектара шума и 806 хектара ливада и пашњака.

Специјални резерват природе "Делиблатска пешчара"

У Резервату природе "Делиблатска пешчара" којим газдује Јавно предузеће "Војводинашуме", опожарена површина износи 546,79 хектара од чега је на површини од 333,50 хектара горела култура црног и белог бора, 81,08 хектара лишћарске врсте, 70,31 хектара жбунаста вегетација и 61,90 хектара степе. СРП "Делиблатска пешчара" обухвата близу 35.000 хектара површине на којој је установљен тростепени режим заштите. По свом постанку, орографији, клими специфичности флоре и фауне Делиблатска пешчара представља јединствен феномен у Европи, па је својевремено названа Европска Сахара.

Богата флора са преко 900 врста, подврста и варијетета обилује раритетима, реликтима, ендемима и субендемима, као што су банатски божур, панчићев пелен, шерпет, бадемић, пешчарско смиље и клека – једини самоникли четинар панонске низије. Делиблатска пешчара 1989. године проглашена за међународно значајно станиште птица (*IWA*). Овде се гнезде многе ретке врсте: мала бела чапља, жута чапља,

ибис и ластва брегуница. Мали корморан – глобално угрожена врста у Србији – ту има једино стабилно гнездилиште.

Парк природе "Мокра гора"

У Парку природе "Мокра Гора" регистрована су два пожара, као и један на граници заштићеног подручја на површини од око 100 ари од чега је 30 ари ниског растиња у другој зони заштите, 50 ари младе борове шуме и ниског растиња такође у другој зони и на граници парка око 20 ари ниског растиња и младих борова.